

ВЕРБОТОНАЛЬНА СИСТЕМА ПЕТАРА ГУБЕРІНИ

Світлана ГЛАЗУНОВА, Міський медичний центр слуху та мовлення «СУВАГ», м. Київ

Результати аналізу підтверджують ефективність верботональної системи для реабілітації дітей з порушеннями слуху та мовлення, актуальним є проведення дослідження з проблеми використання верботональної системи у роботі з дітьми з кохлеарними імплантами, що дасть змогу обґрунтувати та експериментально-апробувати методику комплексного супроводу таких дітей.

Ключові слова: верботональна система, діти із порушеннями слуху, слухове сприймання.

Светлана ГЛАЗУНОВА, Городской методический центр слуха и речи «СУВАГ», г. Киев

ВЕРБОТОНАЛЬНАЯ СИСТЕМА ПЕТЕРА ГУБЕРИНЫ

На основе теоретического анализа представлена история становления верботональной системы, определены цель, задачи и особенности использования верботонального метода. Результаты анализа подтверждают эффективность верботональной системы для реабилитации детей с нарушениями слуха и речи, актуальным является проведение исследования по проблеме использования верботональной системы в работе с детьми с кохлеарными имплантами, что позволит обосновать и экспериментально апробировать методику комплексного сопровождения таких детей.

Ключевые слова: верботональной система, дети с нарушениями слуха, слуховое восприятие.

Svitlana GLAZUNOVA, City medical centre of hearing and speech problems SUVAG, Kyiv, Ukraine

PETAR GUBERYNA'S VERBOTONAL SYSTEM

Today verbotonal system is regarded as one of the most effective systems for rehabilitation of children with hearing and speech impairments. This system, developed by Croatian scientist P. Guberina involves development of residual auditory perception and activation of all saved analyzers and human potentials. Child's speech is being formed on the basis of auditory perception. That contributes to the preparation of child being adapted and integrated socially, regarding his individual abilities.

Keywords: verbotonal system, children with hearing impairments.

Сьогодні у світі існує багато різних підходів до виховання і навчання дітей із порушеннями слуху.

Однією з альтернативних систем реабілітації дітей із порушеннями слуху, що принципово відрізняється від традиційних підходів, є верботональна система.

Верботональна система передбачає одночасний розвиток усіх органів чуття, не пропонує ізолювати окремих вид сприймання, не перебільшує роль певного стимулу або заміну іншим лінгвістичним кодом [3, 56]. Основним завданням системи є розвиток слуху та мовлення дитини, підготовка її до соціальної адаптації та інтеграції, враховуючи індивідуальні здібності.

Проблему використання верботонального методу в сучасній системі розвитку, формування та соціалізації особистості представлено у працях сурдопедагогів: Л. Руленкової, І. Корольової, Е. Леонгард, Е. Яхніної та ін.

Міжнародним центром з розвитку верботональної системи та навчання кадрів у всіх областях застосування методу є поліклініка СУВАГ (SUVAG), яка міститься в м. Загребі (Хорватія). SUVAG – це аббревіатура, що означає система універсального верботонального слухання Губеріні.

Мета статті – презентувати основні позиції верботональної системи, розробленої П. Губері-

на, та надати методичні рекомендації роботи на кожному з визначених етапів.

У своїх працях П. Губеріна підкреслював важливість ритму, інтонації у сприйнятті мовлення. Крім того, в результаті своїх досліджень і практичної діяльності, він дійшов висновку, що саме низькі частоти передають ритм та інтонацію мовлення (1938). Вже на початку 50-х років минулого століття П. Губеріна почав використовувати ці два принципи в реабілітації глухих дітей, у яких були залишки слуху лише на низьких частотах (Guberina, 1954). Він вважав, що мозок краще функціонуватиме, якщо сприйматиме аудитивні (звукові) стимули, до яких вухо найбільш чутливе (низькі частоти); з часом, у результаті вправ, мозок буде готовий відповідати на менш сприйнятливим стимули.

У США Daniel Ling був одним із перших, хто використав у дітей слухові залишки на низьких частотах (1963–1965). Після відвідувань Центру верботонального методу в м. Марселі в 1960 році D. Ling зазначив, що у глухих дітей хороше мовлення, тому що верботональні апарати передають низькі частоти без спотворень. У результаті досліджень D. Ling створив перший комерційний слуховий апарат з широким діапазоном відповіді на низьких частотах.

ний матеріал автоматизувався настільки, щоб дитина без труднощів використовувала його в самостійному мовленні. Це так званий етап експлуатації попередньо набутих слухомовних навичок.

5. Засвоений матеріал активно використовується на фронтальних заняттях у дитячому садку чи в слухомовному центрі.

6. Тренування зорової пам'яті на сприймання малюнків.

7. Повторення дитиною всього засвоєного матеріалу з опорою на зоровий аналізатор або переказ подій, зображених у серії малюнків.

8. Слухове сприймання засвоєного мовного матеріалу з порушенням порядку засвоєння, при обов'язковому дотриманні ефективності мовлення.

9. Застосування діалогу, гри, драматизації.

10. Якщо дитина володіє письмом, написання слухових диктантів із використанням індивідуальних слухових апаратів із відстані 5–6 метрів.

Виконавши всі вищенаведені умови в роботі з дитиною, можна вважати, що реабілітація з допомогою аудіовізуального курсу пройшла успішно. Дитина готова до сприймання будь-якого мовного матеріалу в загальноосвітній школі, бо застосування верботонального методу:

- досягається сенсорна активність дитини;
- формується слухова звичка, уважне ставлення до почутого;
- забезпечується якість звучання;
- створюється природна основа для оволодіння мовою;
- діти розкуті, відкриті для контакту з оточуючими.

Завдяки верботональному методу процес реабілітації дітей з порушенням слуху відбувається набагато швидше і досягнуті результати добре за-

кріплюються і зберігаються на все життя, оскільки, говорячи професійною мовою, «формується слухова картинка в корі головного мозку».

Отже, верботональна система сприяє:

1. Підвищенню якості освіти учнів.
2. Поліпшенню виразності мови, ефективності використання слухових апаратів.
3. Розвиткові мотивації до мовної комунікації, спілкуванню розгорнутою мовою.
4. Підготовці учнів зі значною втратою слуху до кохлеарної імплантації та подальшій реабілітації.

5. Реабілітації та соціалізації дітей з порушеннями слуху.

Отже, результати аналізу підтверджують ефективність верботональної системи для реабілітації дітей із порушеннями слуху та мовлення. Актуальним є проведення дослідження з проблеми використання верботональної системи у роботі з дітьми з кохлеарними імплантами, що дасть змогу обґрунтувати та експериментально-апробувати методику комплексного супроводу таких дітей.

REFERENCES

1. G u b e r i n a P. Verbotonalna metoda i mjezina primjena rehabilitaciju sluha. – ZAGREB, 1985.
2. G u b e r i n a P. Fonetski ritmovi u verbotonalnoj metoda. – ZAGREB, 1967.
3. L o v r i c M. Piktografska ritmika u rehabilitaciju slusanija i govora djece s pridruznim teskocama prema principima verbotonalne metode. – SUVAG, 1996.
4. P a n s i n i M. Nece biosloske osnove verbotonalne rehabilitaije. – SUVAG, 1981.
5. S m i t B. Muzicke stimulacije u verbotonalnoj metodi. – SUVAG, 1981.

ОГОЛОШЕННЯ

Інститут спеціальної педагогіки НАПН України надає освітні послуги з підвищення кваліфікації керівних, педагогічних та науково-педагогічних працівників навчальних закладів за програмами:

- управління загальноосвітнім спеціальним навчальним закладом;
- інклюзивна освіта;
- українська жестова мова як предмет вивчення і засіб навчання;
- психолого-педагогічна допомога дітям з аутизмом;
- інноваційні психолого-педагогічні технології навчання та виховання дітей з особливостями психофізичного розвитку (порушення зору, слуху, мовлення, опорно-рухового апарату, розумового розвитку та затримка психічного розвитку).

Після закінчення навчання видається свідоцтво про підвищення кваліфікації державного зразка.

Довідки за тел.: (044) 440-42-92, тел./факс (044) 467-22-62

e-mail: alona_lilit@mail.ru

Адреса установи: 04060, м. Київ, вул. М. Берлінського, 9